

The logo consists of a blue horizontal bar with a grey rectangular box in the center. The box has a blue border and contains the text 'GŁÓWNY URZĄD NADZORU BUDOWLANEGO' in blue capital letters.

**GŁÓWNY URZĄD
NADZORU
BUDOWLANEGO**

KATASTROFY BUDOWLANE

w 2008 roku

Warszawa, marzec 2009 roku

Wstęp

Katastrofą budowlaną jest niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów (*art. 73 ust.1 ustawy - Prawo budowlane*).

Postępowanie wyjaśniające w sprawie przyczyn katastrof prowadzi właściwy miejscowo organ nadzoru budowlanego I instancji – powiatowy lub wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego (*art. 76 ust.1 pkt 1 w związku z art. 74 ustawy – Prawo budowlane*). Postępowanie to może przejąć organ wyższego stopnia – wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego oraz Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego (*art. 77 ustawy - Prawo budowlane*).

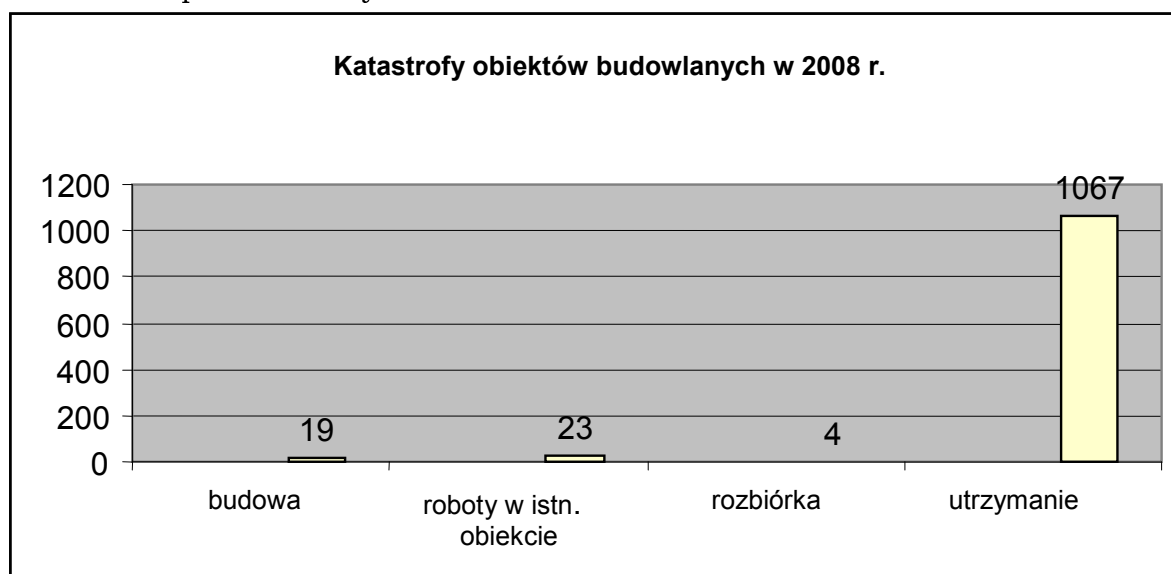
Osoby winne za powstanie katastrofy budowlanej podlegają odpowiedzialności zawodowej oraz karnej. Odpowiedzialność zawodowa dotyczy osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które posiadają odpowiednie uprawnienia budowlane i są członkami właściwej okręgowej izby zawodowej, tj. projektanta, kierownika budowy (*robót*), inspektora nadzoru inwestorskiego.

Informacje o zaistniałych katastrofach przekazywane są do GUNB przez powiatowych lub wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego w ramach zadań i kompetencji określonych w *art. 76 ust.1 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane*. Na podstawie tych informacji prowadzony jest rejestr katastrof budowlanych. Od 2008 r. rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej za pomocą systemu e-katastrofy, zbudowanego w GUNB przy współudziale środków unijnych.

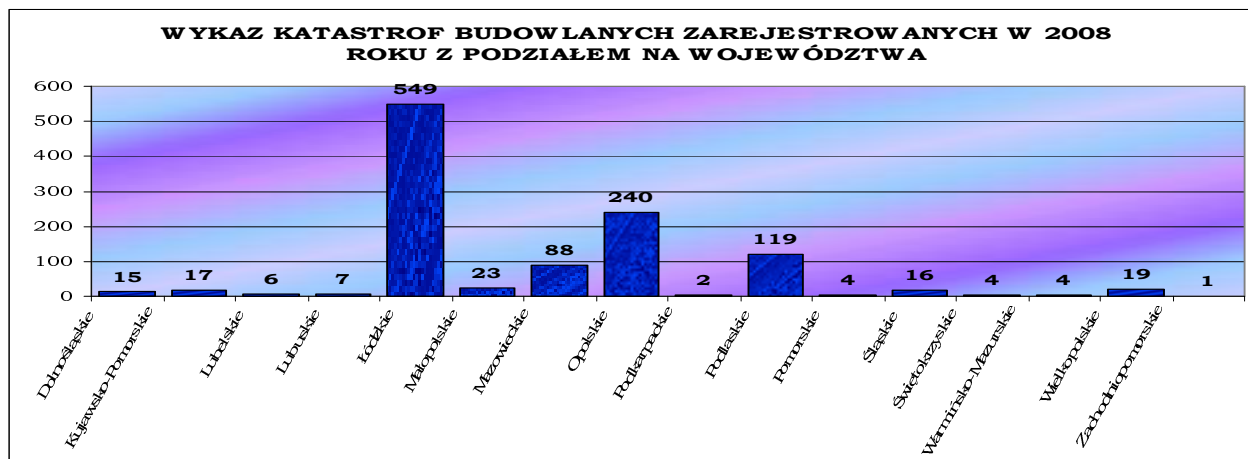
Katastrofy budowlane w 2008 roku.

W 2008 roku zarejestrowano **1113** katastrof budowlanych (*stan na koniec lutego 2009 r.*), w tym **8** katastrof na terenach zamkniętych. Struktura katastrof budowlanych z uwagi na czas ich wystąpienia przedstawia się następująco:

- **19** w trakcie budowy obiektu,
- **23** w istniejącym obiekcie podczas rozbudowy, nadbudowy, przebudowy i remontu,
- **4** podczas rozbiórki całego obiektu,
- **1067** podczas utrzymania obiektu.

Postępowanie wyjaśniające przyczyny i okoliczności wystąpienia katastrof przez organy terenowe nadzoru budowlanego zostało zakończone dla **404** katastrof (*ankiety zamknięte*), natomiast dla **709** katastrof postępowanie to nie zostało zakończone, a ostateczne przyczyny ich powstania zostaną podane w terminie późniejszym (*ankiety zgłoszone*). Poniższa analiza została opracowana na podstawie wszystkich zgłoszonych ankiet.

Katastrofy budowlane zostały podzielone na dwie kategorie:

- **kategorię I** - obejmującą katastrofy nie wynikające ze zdarzeń losowych oraz
- **kategorię II** - obejmującą katastrofy zaistniałe z przyczyn losowych. Zalicza się do nich katastrofy powstałe na skutek działania sił natury (*powodzie, silne wiatry, obfity śnieg, uderzenia pioruna*), jak również wybuchy gazu, uderzenia samochodu w budynek, wybuchy kotłów c.o., itp.

Wśród zarejestrowanych w 2008 r. **1113** katastrof budowlanych:

- **49** zaliczono do kategorii I (*niewynikających ze zdarzeń losowych*),
- **1064** zaliczono do kategorii II (*zaistniałych z przyczyn losowych*).

Udział katastrof budowlanych zaliczonych do kategorii I w ogólnej liczbie katastrof wynosił **4,4%**. Podstawową przyczyną tych katastrof był zły stan techniczny obiektów budowlanych.

Katastrofy kat. I – nie wynikające ze zdarzeń losowych wg województw

Lp.	Województwo	Zły stan techniczny	Wadliwe wykonawstwo	Błędy w trakcie rozbiórki	Zawalenia rusztowań	Wadliwa eksploatacja	Inne	Ogółem w woj.
1.	Dolnośląskie	5	1	0		3	1	10
2.	Kujawsko-Pomorskie	1	0	0	0	1	0	2
3.	Lubelskie	1	1	0	0	0	0	2
4.	Lubuskie	1	0	0	0	0	0	1
5.	Łódzkie	1	0	0	0	1	1	3
6.	Małopolskie	0	2	1	0	1	0	4
7.	Mazowieckie	1	1	0	0	1	1	4
8.	Opolskie	0	1	0	0	0	0	1
9.	Podkarpackie	0	0	0	0	0	0	0
10.	Podlaskie	0	0	0	0	0	0	0
11.	Pomorskie	0	0	0	0	0	1	1
12.	Śląskie	3	3	0	0	0	0	6
13.	Świętokrzyskie	1	0	0	0	0	0	1
14.	Warmińsko-Mazurskie	1	2	0	0	0	0	3
15.	Wielkopolskie	3	5	0	0	2	0	10
16.	Zachodniopomorskie	0	0	0	0	1	0	1
Łącznie ze względu na przyczynę		18	16	1	0	10	4	49

Zdecydowanie więcej katastrof zarejestrowano w kat. II, ponieważ ich udział w ogólnej liczbie katastrof wynosił aż 95,6%. Powodem 94% katastrof w tej kategorii były silne wiatry, głównie w województwach:

- łódzkim (powiat Radomsko, Piotrków Trybunalski i Wieluń) 15 sierpnia 2008 r. – **541** katastrofy,
- opolskim (powiat Strzelce Opolskie) 15 sierpnia 2008 r. - **236** katastrof,
- podlaskim (powiat Zambrów i Wysokie Mazowieckie) 16 sierpnia 2008 r. – **113** katastrof,
- mazowieckim (powiat Ostrów Mazowiecka, Węgrów, Sokołów Podlaski) 16 sierpnia 2008 r. – **73** katastrofy

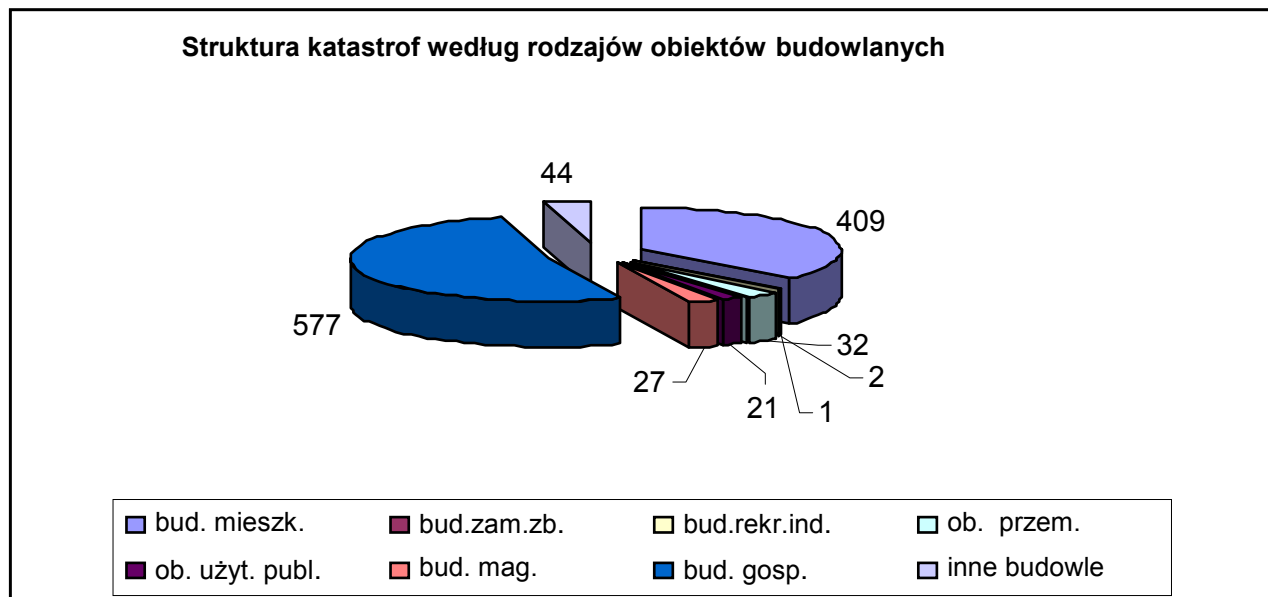
Katastrofy kat. II - wynikające ze zdarzeń losowych wg województw

Lp.	Województwo	Silny wiatr	Požary	Osuwiska	Wyładowania atmosferyczne	Wybuchy gazu	Uderzenia samochodu	Inne	Ogółem w woj.
1.	Dolnośląskie	0	0	0	0	2	1	2	5
2.	Kujawsko - Pomorskie	11	0	0	0	2	0	2	15
3.	Lubelskie	0	1	0	0	0	2	1	4
4.	Lubuskie	2	2	0	0	0	0	0	4
5.	Łódzkie	542	0	0	0	1	0	3	546
6.	Małopolskie	1	4	0	0	7	3	4	19
7.	Mazowieckie	76	3	0	0	4	0	1	84
8.	Opolskie	237	1	0	0	1	0	0	239
9.	Podkarpackie	1	0	0	0	1	0	0	2
10.	Podlaskie	114	0	0	2	0	0	3	119
11.	Pomorskie	0	1	1	0	0	0	1	3
12.	Śląskie	9	0	0	0	1	1	0	11
13.	Świętokrzyskie	2	0	0	0	1	0	0	3
14.	Warmińsko - Mazurskie	0	0	1	0	0	0	0	1
15.	Wielkopolskie	5	1	1	0	0	1	1	9
16.	Zachodniopomorskie	0	0	0	0	0	0	0	0
Łącznie ze względu na przyczynę		1000	13	3	2	20	8	18	1064

W 2008 r. w wyniku zarejestrowanych katastrof budowlanych 14 osób poniosło śmierć, a 76 osób zostało rannych. Ogólna liczba poszkodowanych w wyniku katastrof w roku 2008 wyniosła **90** osób.

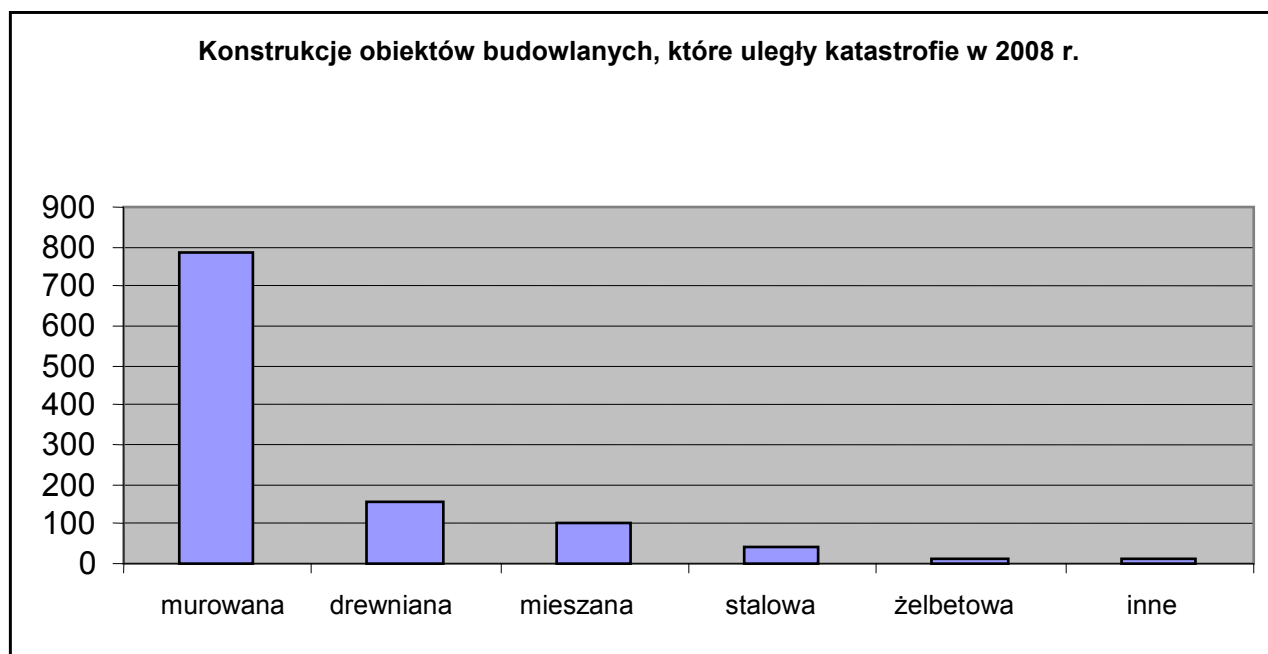
Najwięcej katastrof wystąpiło w budynkach gospodarczych lub inwentarskich (**577**) oraz w budynkach mieszkalnych (**409**). Należy zauważyć, że najczęstszą przyczyną tych katastrof były silne wiatry.

Zdecydowanie mniej katastrof wystąpiło w obiektach przemysłowych (32), użyteczności publicznej (21), budynkach magazynowych (27), zamieszkania zbiorowego (1), rekreacji indywidualnej (2) oraz w innych budowlach (44).

Natomiast ze względu na technologię wykonania obiektów, które uległy katastrofie, najczęściej katastrof zarejestrowano dla obiektów zrealizowanych w technologii tradycyjnej - 1068, a w uprzemysłowionej 45.

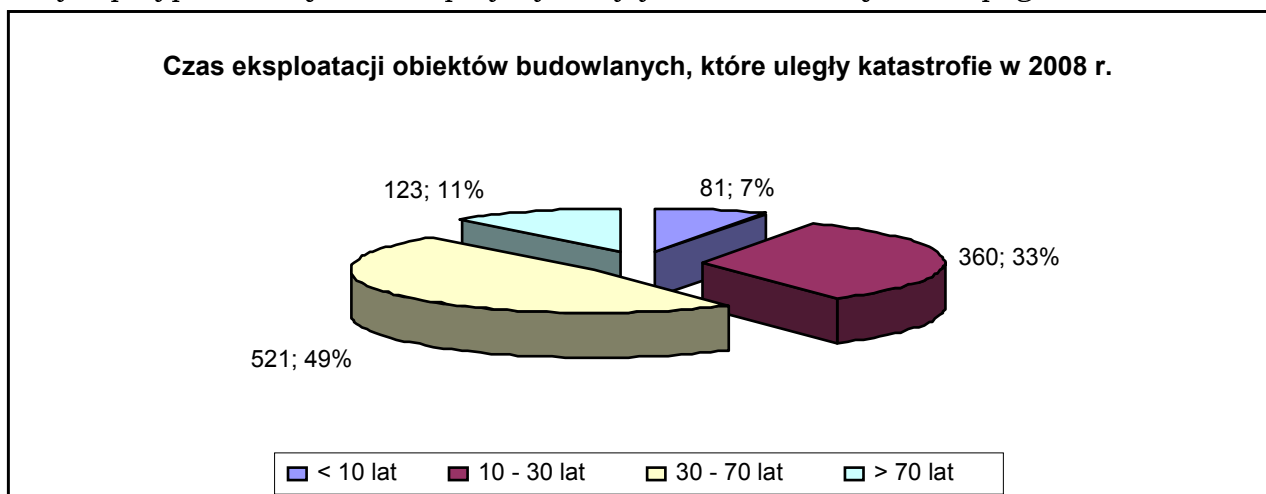
Ze względu na konstrukcję nośną, dominowały katastrofy obiektów murowanych (787), drewnianych (154) oraz o konstrukcji mieszanej (105).

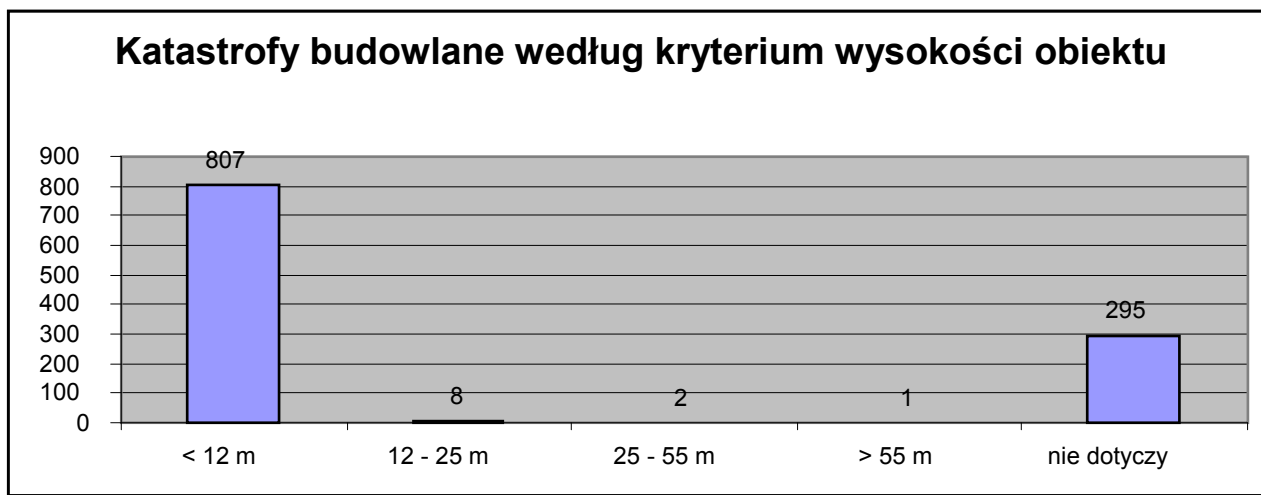
Najczęściej katastrofom ulegały obiekty wieloletnie:

- mające od 30 do 70 lat (**521 obiektów**),
- mające od 10 do 30 lat (**360 obiektów**).

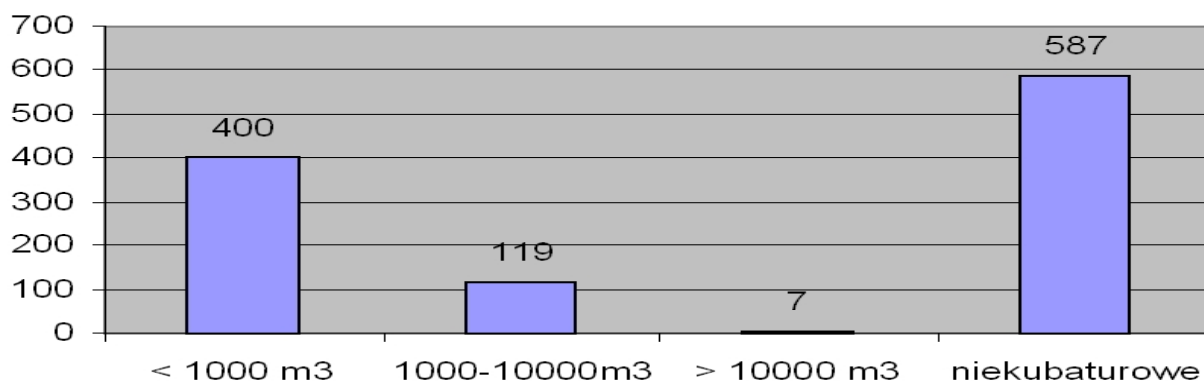
I w tym przypadku najczęstszą przyczyną były ekstremalne zjawiska pogodowe.

Ze względu na wysokość obiektów budowlanych, w 2008 r. odnotowano najwięcej katastrof (807) obiektów niskich (do 12 m wysokości nad poziomem terenu), natomiast ze względu na kubaturę dominowały zniszczeniach w budynkach o kubaturze do 1000 m³ oraz w obiektach niekubaturowych (587 obiektów).

Katastrofy obiektów budowlanych w 2008r. według kryterium kubatury

Podsumowanie i wnioski

Analiza katastrof budowlanych, które zarejestrowano w 2008 roku, a także wyniki działań inspekcyjno-kontrolnych prowadzonych przez organy nadzoru budowlanego wskazują, że decydujący wpływ na skalę i zakres katastrof miały, podobnie jak w roku 2007, zdarzenia losowe.

Wśród zdarzeń losowych dominowały katastrofy związane z bardzo silnym wiatrem. W trzech ostatnich latach zaobserwowano znaczne zwiększenie ilości takich katastrof. W roku 2006 było ich 55 (*16% wszystkich katastrof*), w 2007 r. - 401 (*77% wszystkich katastrof*), natomiast **w roku 2008 ich liczba wyniosła już 1000 (89,8% wszystkich katastrof)**. Potwierdzają to wnioski klimatologów, którzy uważają, że ekstremalne zjawiska przyrodnicze, typu trąby powietrzne i tym podobne, są skutkiem globalnego ocieplenia i należy liczyć się z tym, że w przyszłych latach, nie tylko wzrośnie ich liczba, ale również gwałtowność.

W związku z powyższym, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego uznał za celowe podjęcie działań przyspieszających przyjęcie pakietu Eurocodu 1 do przepisów obowiązujących w Polsce, ponieważ posiada on parametry obliczeniowe o ok. 40% wyższe niż obowiązująca „Polska Norma PN-77/B-02011 Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenia wiatrem” i wystąpił 4 lipca 2008 r. do Ministra Infrastruktury z prośbą o przyspieszenie tych działań. W odpowiedzi uzyskał zapewnienie, że sprawa znajdzie rozwiązanie z chwilą zakończenia prac nowelizujących rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*. Przyjęcie zwiększonych parametrów nie zabezpieczy nas całkowicie przed skutkami ekstremalnych zjawisk pogodowych, lecz może w znacznym stopniu uchronić przed dużym wiatrem dachy budynków, które będą projektowane wg znowelizowanej normy PN-77/B.